

FÜGGETLEN LAPOK

Megjelennek minden nap.

Az előfizetési pénzek
A lap kezelését illető minden tárgyak a kiadó hivatalhoz (Első magyar egyesületi könyvnyomda, 3 korona-utca, 18. sz. a.) intézendők.
Bérmertetlen levelek el nem fogadhatók.

Előfizetési ár:
Évesre 20 frt. félévre 10 frt., negyedévre 5 frt.
Felvitel díj: 6-hasábos petit-sor kr., belyegdíj mindenbevitelért 30 kr.
A „nyilt-tér”-ben 4-hasábos petit-sor 20 kr.

Rendkívüli előfizetés

„FÜGGETLEN LAPOK” következő folyamára.

Marcius—májusi 1/4 évre . . . 5 ft. — kr.
Marcius—júniusi 4 óra . . . 6 „ 70 „
Marcius óra . . . 1 „ 70 „

A „Függ. Lapok” kiadó-hivatala.

EGYHÁZI ÜGYEK.

Pest, febr. 28.

Gyakran tesszük fel magunknak a kérdést: elenyészhetik-e nyomtalanul a törvényhozás ezen ülésszaka az egyház állására nézve? A számos belrendezési kérdések közt az állam viszonya az egyházhoz oly alárendelt érdekű-e, hogy ezt aggály nélkül figyelmen kívül hagyhatja tovább is a törvényhozás?

Mi azt hisszük, hogy az lehetetlen, miszerint a viszony rendezetlen hagyassék. Ha a kormány maga hagyja is, annyi oldalról sürgettetik, hogy a rendezést tovább taszítani nem lehet.

S ha ezt nem teheti, ha mint már hirdetve volt, hogy a munkálat kész, és petíciók adtak be a vallási törvények iránt, maradhat-e a kath. kérdés megoldatlan?

Ha pedig arra kerül a dolog, hogy az állam viszonyát az egyházhoz a tökéletes vallás-egyenlőség alapján rendezni kell, miután az elvet az 1848-ki törvény kimondotta, ezen törvényt a kormány magától sem nem alterálhatja, sem meg nem szegheti s akkor a vallásokra nézve nem lehet más elv felállítható, mint azon sarkítétel:

Minden bevett vallás az országban az állam irányában egyenlően szabad és független, és saját ügyeit az államhatalom felügyelete mellett önállólag kormányozza.

S ha a törvény ez e engedhetlen elvet minden vallásra kimondja, mint nem is lehet egyebet, lehet-e valaki, ki ezen törvénynek oly magyarázatát elfogadja, hogy a protestáns, az unitarius, a görög nem egy, a

héber vallásuaknál a vallásfelekezethez az azon valláshoz tartozó hívek összesége teszi, ellenben a katolikusoknál ezen önkormányzati jog, e szabadság csak annak egy kis osztályát, nem pedig összeségét illeti. Ez képtelenség.

Ha már most az elv kimondatnék, mint minden más vallásfelekezetre ma már kimondva van, t. i. a protestánsokra 1790-ben, az unitariusokra és görög n. egyesültekre 1848-ban, a héber vallásuakra részben 1867-ben. csak a katolikusokra nincs kimondva semmi még, ha tehát az elv, mint kimaradhatlan kimondatik s minket szervezkedésünkben — mi ismét valószínű — készületlen talál, mi fogna akkor történni kiszámíthatólag?

Mi azt hisszük, nem más, mint amit a törvényhozás hasonló esetben már tett s az 1848-ik XX. §-ban a görög n. egyesültekre elrendelt, kik hasonló állapotban voltak, t. i. Megrendelné a törvényhozás a vallásfelekezeti kormány általi összehívását, kimondaná a vallásügyetemi zsinat megalakításának módját, s megrendelné, hogy szervezeti javaslataikat a közelebbi országgyűlési szakig készítsék el, és ezen összehívási kötelezettséget azokra ruházná, kikkel felelősség mellett rendelkezik, t. i. mint akkor, a minisztériumra.

És ha a dolgok természetes s alig kikerülhető folyamatában ezen eredményhez jutunk, ezen uton, mely résznek kilátásai nyerneken lendületet?

Az önámítás legnagyobb fokozatának kellene működnie, ha elhithető valaki magával, hogy ez utra jutva a püspöki munkálatok szelleme sikerre némi kilátással bírhatna.

A kath. egyházat pedig előzőleg is azon megaláztatás érné, hogy míg a protestánsok mostoha idők nyomásaival küzdve, egyházi állapotaik kormányzatát önmagukban kifejezték és megszilárdították, s magukat önalkotta törvényeik szerint kormányozták, mi nem bírnak maguktól egy ép szervezetet összeállítani, hanem kívülünk létező hatalom intervenciójára szorulunk, hogy köztünk igazságot és osztályt tegyen.

Mi ellen folyik ma élénk harc a papság és világiak közt épen katolikus államokban, például csak a szomszédban is?

Bizonyára csak a hierarchiának az állammal szemben állást foglalása ellen. Képzhető-e, hogy nálunk, hol e situációnak

t. i. az egyház s állam közti antagonizmusnak soha még tere nem volt, ezentúl plántáltassék be társadalmi szervezetünkbe?

S mi végkép azon bűnös óhajítás, mi annyiakat ma a vallás kérdésében élesen elválaszt?

Az-e, hogy saját papjaink ne legyenek egész lélekkel katolikusok, vagy gyöngébb hitűek, mint századokon keresztül elődeik?

Ez senkinek sem jut eszébe, nem is juthat, de azt kívánni, sőt követelni kell minden magyarnak, legyen az katolikus vagy nem, hogy a magyar kath. papság legyen ép oly buzgó kath., de magyar is.

És ebben fekszik az ultima differentia. Ez pedig nem dogmaticus, nem sacerdotális kérdés, de tisztán politikai s mindenkéül érdeklő, elvonatkozva még hitétől is.

Fájdalmas dolog, ha napjainkban e sajtóság mivoltát magyarázgatni kellene, de készek vagyunk arra is.

POLITIKA, KÖZGAZD., PÉNZÜGY.

Pest, febr. 28.

A Hazánk több számaiban olvasunk felszólalásokat a bányáipar érdekében.

Miután mi is több ízben már, noha rövid érintésekben, szólunk e tárgyról, nem hallgathatunk laptársunk újabb sürgetéseire s csatlakozunk felfogásához, miszerint részünkről is megjelöljük azon utat, melyre óhajtjuk a siker érdekében, hogy kormányunk lépjen, és lépjen habozás és halogatás nélkül.

Igen dicséretes dolog, ha a kereskedelmi minisztérium a bányatörvények revíziójára lépéseket tesz s szakférfiak összehívását szándékozik megtenni, de ezen törekvés maga oda látszik mutatni, hogy a bányaugy körül a valódi égető szükség mi volna félreismertetik.

Az, mi a magyar bányáipart nyomja, s egyes vidékeken pusztulással fenyegeti, épen nem a bányatörvények lehető hiányában rejlik s van e nézetben valami az iparra nézve leverő, hogy mi mindenütt s mindenben az orvoslást s gyógyszert csak a jogban s szabályokban keressük.

Ez minden más minisztériumnál kevésbé

káros, mint épen az ipar és kereskedelem osztályánál. Az ipar és kereskedelem épen az, melyet legkevésbé kell és lehet szabályozgatni s egészen más tápszerre szorul, mint a §-usok özőne.

Már említettük, mikép 1848-ban az akkor alakult minisztérium kormányzatának kezdetén össze hívta a magyar bányászat képviselőit.

Most a kormány oly helyzetben van, hogy pénzügyi s kereskedelmi minisztériumának status titkárai épen ezen nevezetes iparágat — a bányászatot — üző szakférfiakból vétetett, és csudálnunk kell, hogy épen a bányászatra nézve eddig mi sem történt, s most, midőn annak érdekei előtérbe lépnek, a bányá törvények revíziójától várnak eredményt.

Mit tegyen például a fenyegetett vasiparra nézve e revízió?

A bányatörvények hiányai oka-e az aranyezüst bányászat nagy hanyatlásának, hogy ne mondjuk, pusztulásának? Miért ezt halasztani, mikor ezért az illető vidékek petíciólnak?

A vasiparon, ha valami segíthet, első teendő a vasgyártásra szükséges anyagok vaspálya általi összeköttetése, hogy a vasérc a tüzanyagban gazdag vidékekkel sebes és olcsó összeköttetésbe hozassék. Segít rajta, ha módot találunk, hogy az olcsó s nyugalmas tökében magát versenyképessé tegye. Ha nem engedjük, hogy vidék vidékkel viaskodjék a felett, melyik vasipari vonalnak legyen pályája, de azon gondolkozunk, hogy az ipar megmentésére minden ipartelep kapjon vasutat, mert ez létezésének feltétele.

Az aranyezüst bányászatot sem a bányatörvény juttatá pusztításra, hanem azon, még ma is áttörhetlen ugynevezett, kamarális szellem, melylyel annak idejében a kereskedelmi státustitkár annyit vívott, s melyet a pénzügyminisztérium h. státustitkára oly jól ismer s melyet megtörni oly könnyű, csak bátorság s erély kell hozzá.

Azt is jól tudja a tiszt. h. státustitkár ur, hogy például a legvirágzóbb kerületben — Nagybányaiban — a magánipar pusztulásának oka a szerencsétlen beváltási rendszerben rejlik jobbadán, és abban is, hogy a kincstári igazgatás részéről évtizedeken át minden elkövetették a magánipar elnyomására és a szellem átalakítására, vagy valahárai megtörésére történt-e maig valami?

TÁRCZA.

Dante
ISTENI KOMÉDIÁJA.
A POKOL.
Harmadik Ének.

A két költő Pokol kapujához érkezik. Dante olvassa a főlírást és megretten. — Belépnek és nagy jajveszékést hallanak. Virgil elmondja, hogy ott a tétlenek és gyávák lelkei lakolnak, kik sem az Istennek, sem az ördögnek nem kellenek. Majd az Acheron partjára jutnak, hol az öreg Charon folytonosan szállítgatja át csolnákán a gonoszok lelkeit. Dantet nem akarja fölvenni. A föld megrendül. Vihar és villám ered. Dante lankadtan rogyik össze.

1. „Átmenvén rajtam — táru fel a kinteli város, Átrajtam visz az ut örökös gyötrelmi veszélybe, S rajtam jutsz el azon néphez, mely végtelen átkos.
4. Engem igazságból a nagy mester hozza létre, Alkata isteni kéz, mely bir hatalommal egészen, Teljes bölcsesség, s szeretetnek kuffeje lelke.
7. Semmi előttem alett dolgokból nem vala készen,

1. A Pokol kapujának híres főlírása.
2. A végtelen hatalom, bölcsesség és szeretet, vagyis az Atya, Fiu és Szentlélek műve a pokol. Nem a harag, gyűlölet vagy bosszúság, hanem a szükség létrehozásának oka.
8. Az angyalok s az egek.

Mint az örökké fönmaradók, — s im örök vagyok én szint: Hagyja reménységét kívül itt minden, ki bemegeyen.”

10. Egy kapun e szavakat látám, mely hinte sötét színt Homloka fölreszén, ott, a hova írva az álla, S mondék: „Mester, e szók hoznak rám rettentetes kint.”

13. Ő, ki jelességgel tünt itt ki tapasztalatára, „Meg kell szünnie, szól, minden kétségek imitten, És a csüggedelem lelkének lennie halva.

16. Itt ama helyt állunk, melyről szólottam előbben, Itt ama gyötrelmes népséget látni fogod te, A mely eszt veszít érlelmi javára merőben.”

19. Ezt mondván, a kezét mindjárt nyújtotta kezembe S rám vidoran nézett, melytől szívem újra fölédelt;

Aztán bévezetett a titkok tömkelegébe, 22. Itt panaszok, sóhajok, gyötrelmek kinszavaterjedd A levegőn át, hol soha egy csillag se ragyog ki, S min szívem ugy megesek, hogy könnyem pergeni kezdett.

25. Sok különös nyelvek borzasztó hangvegytülkei, Fájdalmas szavak és haragindulatos kitérősek, Mély mozgás, szipítás, tenyerek zajos összeverési — 28. Összevegyültek nagy lármába s e lármak légnak

Szüntelenül vonul át örökös koromjú sötétjén, Mint a homoktenger, melyet orkánok tova üznek 31. Én, fejem e zavarok zibajával még tele lévén,

Kérdem: „Mester ugyan mi az, a mit hallok imitten,

12. Itt attól fél a költő, hogy ha be is mennék, de hogyan jönnek ki majd.
19. Az értelem java az örök igazság, vagyis az Isten.

S törve meg így — mily nép tűnik itt fel kintjai teljén?”

34. Melyre felelt nekem ő: „Tudd, e nyomorult helyzetben Tartóztatva azok gyászvégtülkei lelkei vannak, Kikre gyalázat sem, dics sem háramlik a létben.

37. Sergi közé vegyitődtek azon gonosz angyali karnak, A melyek Isten iránt nem lázadtak fel ugyan, de Hükk se valának, sőt közönyösségükbe maradtak

40. Menny számította, netán szépségét szenny velük érje, És a pokolnak sem fogadá mélysége be őket, Hogy sergük valamely dicsfényt gonoszakra ne vetne.”

43. Én: „De mi mester, az, a mi okoz nekik annyira terhet, Hogy fájdalmaikat hangos panaszokba nyögik ki?”

46. Nincsenek ők soha már a halált jogositva remélni, És oly mélyre sülyedt éltük vak balgaisága, Hogy valahányuk a más sorsát irigylet tekinti.

49. Emléktük megutált, a világ nem türi magába, Megveti irgalom és az igazság lelke hasonlag; Hallgas róluk azért, nézd s lássunk hatni továbbra.”

52. Ezen legtágasabb és sötét pokol fölötti úrban vannak letartva és kinezva a számtalan tétlenek lelkei, azon angyalok közé vegyülve, kik, a midőn Lucifer Isten ellen föltámadt, sem Luciferrel nem tartottak, sem Isten mellé nem álltak, a miért ők is örök határozatlanságban lakolnak, Mennyhez igen szennyesek, Pokolhoz igen fenyesek lévén, itt tengenek, se meg nem semmisítve, se el nem ítéelve, ugy, hogy még a legmélyebb pokolbeliek sorsát is irigylék. Ők részvétlenek lévén, az isteni irgalom és igazság is részvéten marad irántuk. A világ elfeledi és a pokol megveti. Szóra sem érdemesek, mint Virgil mondja.

52. Én néztem s szemeim hamar egy zászlóra tapadtak, Mely hullámszerűleg lobogott oly gyors rohanással;

55. És azután iramult egy nép raja oly sokasággal, Mint soha eddig nem hihetém, hogy el ennyien estek,

Életüket vesztvén a halálnak ölo keze által. 58. Majd föl is ismervén némely közepette ezeknek, Nézetem odább s árnyát annak földözém fel előttem, A ki a nagy hivatást pulyaságba sülyedve veté meg.

61. Rögtön is értem és bizonyosságára jöhettem, Hogy szakadárjai ők azon elvetemült gonoszoknak,

A kiket Isten megvet s nem szenvedhet az ellen. 64. E nyomorultak, kik jelt éltükről sohsem adtak, Meztelenül lőnek, kintatva darázs s legyek által Rendkívül, a melyek ott nagy számra csoportosulának.

52. A gyávák zászlója az, mely örök szaladásra van kárhoztatva és jellemtelenségüket jelképezi.

59. Bizonytalan, kit ért ezáltal a költő. Némelyek Es a ut vélik az első szülöttségi jog eladása miatt, mások Diocletiant, ki császárságáról lemondott: sokn Torregiano dei Cerchit, ki a fehérek pártjához tartozott, de azt semmikép elő nem mozdította; legtöbben pedig Pietro Morone remetét, később V. Czelesztin pápát, ki VIII. Bonifác megriasztására odahagyta a pápai széket s visszavonult magányába, hol uőda által zár alá vettetett s mint rab halt meg. Czelesztin egyébiránt szent ember volt s később az egyház által is szentté avatott. Dante, ha csakugyan őt érti, azért helyezi Pokolba, mert az ő pártja a hibellinek által annyira gyűlölt Bonifácznak a magas polcotot oly könnyedén átengedte.
64. A kik tetteleg s a mások javára vonatkozólag nem éltek, azoknak lomha vért most undok férgek buzgatják és falják — nyomorult hitvány voltak és jelképei.

A magániparon a nyílt erőszakról a titkos armányig minden elkövetették s a rendszerből folyólag ez érdemül tulajdonították, mit minden józan kormány büntetéssel utasított volna el magától.

Orvoslást a multak visszaéléseiért egyes esetekben most is kerestek az ottani iparosok, nyertek-e és változott-e a kormány nyílt fellépése által a régi szellem valamin?

Ezért, ha az országnak az ipart meg akarjuk menteni, ott keressük az orvoslást; a hol azt egyedül leljük t. i. nem javított sokban, de javított igazgatási szellemben, s hogy ebben tájékozást nyerjen a kormány, hívassa egybe ne a juristákat, de a gyakorlati bányai iparosok képviselőit.

Az erdélyi püspökmegyei római katolikus státusnak szervezete.

(Folytatás.)

IV. FEJEZET.

A státusgyűlés alakulása és szervezése.

26. §. A státusgyűlés az erdélyi püspök elnöke alatt vegyesen alakul az egyházi és világi rendből, — tagjai.

I. Az egyházi rendből:

a) a székesegyházi káptalan 10 rendes, b) a püspöki szent székek a káptalani 10 rendes tagon kívüli 6 ülnöke, kiket a püspök e célból meghív, c) tizenhat kerületi esperes, akadályoztatásuk esetében, vagy ha már más minőségben a státusgyűlés tagjai lennének, az illető kerületi jegyző, d) a k. fehérvári püspöki lyceum hittani karának négy rendes tanára, e) az erdélyi püspöki megyében szerzetes házakat bíró rendek tartományi főnökei, kik akadályoztatásuk esetében a rendnek valamely tagja által helyettesíthetők magukat, f) a n. sz. zeni árvaház és minden rom. kath. növeldék igazgatói, g) a lelkiismeret foglalkozó papság 26 képviselője.

II. A világi rendből:

h) az erdélyi püspöki megyéhez tartozó rom. kath. főispánok, nyomint: főispánok, főkirálybírák, főkapitányok és a sz. kir. városok polgármesterei, i) a 16 espereskerületi világi főgondnok, k) a 16 espereskerületből 44 világi képviselő, l) a nagyobb községek egy-egy képviselője, valamint általában azon egyházi községek képviselői, melyek kegyuri joggal bírnak: ilyen képviselő lesz 42.

III. egyházi vagy világi-minőségre való tekintet nélkül:

m) a több plébániában kegyuri jogot gyakorló kir. kinstár két képviselője, n) a magán kegyurak, ha r. kath. vallásuk és kimutatják azt, hogy a kegyurasággal járó egész kötelezettségüket teljesítik és ennek folytán a kegyurak sorába közgyűlési határozat folytán felvették, o) a főgymnasiumok igazgatói, p) a főgymnasiumok mindenikéből a tanári kar egy-egy képviselője, végre q) az állandó egyházi főtanács tagjai, ha nem volna már a nélkül is a státusgyűlés rendes tagjai.

27. §. Az előbbeni §. g) pontja alatt említett 26 papi képviselő a 16 espereskerület között a plébániák száma szerint következő arányban oszlik fel: a székesegyházi, a bányavidéki, a szeben-fogarasi, az erzsébetvárosi, a hunyadi, a küküllői és az aranyos-tordai espereskerületek papsága egyenként egy, — a barezaság-sepsi-miklósvári, az al-esiki, fel-esiki, gyergyói, kézdi-orbai, kolos dobokai, marosi és a szolnoki espereskerületek papsága egyenként két, — végre az udvarhelyi espereskerület papsága három képviselőt küld.

28. §. A 26 ik §. k) pontja alatt említett 44 világi képviselő az espereskerületek között oly arányban oszlik fel, hogy mindenik espereskerületre legalább egy, — a népesebb esperesi kerületek pedig a hívek száma szerint körülbelül minden hat ezer lélekre essék egy képviselő, ennél fogva a) a székesegyházi kerület küld egy világi képviselőt, b) a bányavidéki kettőt, c) a barezaság-sepsi-miklósvári kettőt, d) a szeben-fogarasi egyet, e) az al-esiki-kásznai ötöt, f) a fel-esiki ötöt, g) az erzsébetvárosi egyet, h) a gyergyói ötöt, i) a hunyadi egyet, k) a kézdi-orbani hatot, l) a kolosdobokai hármat, m) a küküllői egyet, n) a marosi hármat, o) a szolnoki kettőt, p) az aranyos tordai egyet, végre q) az udvarhelyi ötöt.

29. §. A 26-ik §. l) pontja alatt említett 42 képviselőt a nagyobb községek és a jelenleg kegyuri jogot gyakorló egyházi községek kegyuri minőségükben és illetőleg nagyobb jelentőségénél fogva küldik a státusgyűlésre, még pedig úgy, hogy minden ilyen község egy képviselőt küld, befolyván ezek kivül — min község, az espereskerületi gyűlésben az espereskerület részéről küldendő képviselő választásába is. Ilyen községek és pedig a kegyuri minőségénél fogva jogosultak: Baróth, Brassó, (Bárczaság-sepsi-miklósvári espereskerületi községek.) Kozmás, N. Kásznai, Cs. Szentgyörgy, Csik-Szentimre, Cs. Szentkirály, Cs.

Szentmárton, Os.-Szentimre, és Cs. Tusná (al-esiki kásznai esperesi-kerületi községek) Csicsó, Delne, N. Boldogasszony, Cs. Rákos, Cs. Somlyó, Cs. Szentdomokos és Cs. Szentmiklós (fel-esiki espereskerületi községek), Erzsébetváros sz. kir. város, örmény és latin szertartású két községe — miután mindkét községnek ugyanazon kegyura van, Ditró, Szárhegy, Gy.-Ujfalu, Alfalu, Gy.-Szentmiklós, (a latin és örmény szertartású egyház külön-külön), (gyergyói espereskerületi községek) Altorja, Gelence, Lemhény, Polyán és K.-Szentlélek, (kézdi-orbai espereskerületi községek) Kolozsvár sz. kir. város. Jobbágytelke, és Hodos (marosi espereskerületi községek.) Szamosújvár sz. kir. város örményszertartású községe, Kadicsfalva, Lovéte, Oláhfalva (szentegyház) Oláhfalva (kápolnás), Szentlélek, és Zetelaka, (udvarhelyi espereskerületi községek. Nagyobb jelentőségüknél fogva jogosultak: N.-Szeben, M. Várhely és Udvarhely községek.

Mindenik anyaegyházhoz, hozzáértvén az oda tartozó leányegyházakat is, melyek az anyaegyházzal együtt lesznek ugyanazon képviselő által képviselve.

30. §. A kir. kinstár képviselőit (26. §. m betű) az erdélyi püspöki megyéhez tartozó rom. katolikusok sorából a Felsője magyar kormánya nevezi ki.

31. §. A státusgyűlés azon tagjai, kik, hivataluknál vagy állásuknál fogva vannak a megjelenésre jogosítva, a gyűlés állandó tagjai maradnak mindaddig, míg azon hivatalban vagy állásban vannak, mely őket a közgyűlés tagjaivá tette.

32. §. A képviselők, tartozzanak bár mely osztályhoz, három évre választatnak.

33. §. Papi képviselő az espereskerületi papság közül választandó.

34. §. A státusgyűlésre az espereskerületek, vagy közvetlen képviselőkkel bíró községek részéről (26. §. k és l pont) képviselőnek megválasztható a világi rendből való minden rom. kath. férfin, ki az erdélyi püspöki megyéhez tartozik, ha élete 24. évét betöltötte, önálló polgári állással, becsület és erkölcsös jellemmel bír.

Kizártnak mindazok, kik esőd alá jutottak és a esőd megszűntetésével nem nyilvánítottak ártatlanoknak, továbbá kik nyereségvágyból, vagy a közérkölség ellen elkövetett büntényért vagy vétségért elítéltek.

35. §. A fő- és altanodák képviselőiket (26. §. p. betűje) a teljes tanári gyűlésben, melyet a státusgyűlés kihirdetése után az igazgató hív egybe, a megjelenteke szavazattöbbségével választják meg a tanári karból.

36. §. A közgyűlésre megválasztott képviselők maguk igazolásául a választási jegyzőkönyv egy másolatával mint megbízólevéllel látandók el.

37. §. Megszűnik tagja lenni a státusgyűlésnek: a ki a rom. kath. anyaszentegyház kebeléből kilep, b) ki a tagságra való igényéről önkényt lemond, c) ki oly állapotba esik, melynél fogva a 34. §. második kikezdése szerint a státusgyűlésen helyet nem foglalhat, d) a hivatalánál vagy állásánál fogva jogosult tag, ha ezen hivatala vagy állása megszűnik, e) a kegyur (magános vagy község), ha a kegyuri jogból folyó köteleit nem teljesíti, f) a választott képviselő, azon üllésszak lejártá után, melyre választva volt, ha csak újból meg nem választatik.

A jelen §. c. és e. eseteiben a közgyűlésből kizárás csak a státusgyűlés határozata folytán történhet.

V. FEJEZET.

A státusgyűlés egybehívásának és tárgyalásainak rendje.

38. §. Státusgyűlés minden évben rendszeres tartandó, az elnök azonban jogosítva van rendkívüli gyűlést is egybehívni, ha a fennforgó tárgy sürgősége és fontossága megkívánja.

39. §. Ezen státusgyűlés elnöke mindenkor a megyei püspök, széktörvény esetében a káptalani helynök; — ha pedig ezek bármelyik akadályozva volna, maguk helyet elnököt ők neveznek ki, az egyházi rendből.

40. §. A státusgyűlés rendszeresen az iskolai nyári szünetidő alatt lesz megtartandó; — a gyűlés helyét és napját az egybehívó elnök határozza ugyan meg, de mégis a mennyire csak lehetséges, a státusgyűlés minden évben más esperesi kerületben lesz megtartandó.

41. §. A státusgyűlést az elnök egy körlevél által hívja egybe, mely a képviselőválasztásoknak maga rendje szerinti eszközölhetése, illetőleg a szükséges előkészületek megtehetése végett, legalább 6 héttel a gyűlés napja előtt szétküldendő. Ezen meghívó-levél kijelöli a státusgyűlés helyét, idejét és a tárgyalás alá veendő nevezetesebb ügyeket. Ezen körlevél a hivataluknál fogva a megjelenésre jogosult tagoknak saját kezükbe, a képviselőknek pedig a képviselőválasztásoknak saját elnökeik- vagy főnökeik kezébe küldendő meg.

42. §. A státusgyűlés mindenkor isteni tisztelet tartásával nyitattik meg.

43. §. Előjövén a státusgyűlés megtartására kitűzött idő, az elnök a gyűlést a kitűzött helyen

és időben megnyitja, a minnek megtörténtével a gyűlés tagjainak igazolása eszközöltek, vagy a gyűlés kebelében, vagy kiküldendő bizottság előtt, — az igazolás megtörténtével a státusgyűlés alakulnak nyilvánítottatik.

44. §. Az alakult gyűlés mindenképp elő megválasztja a két jegyzőt, egyet az egyházi, másikat a világi rendből: ezen választás törzshetiek felkiáltás útján is, ha azonban tíz tag titkos szavazást kívánna, a választásnak titkosan kell megtörténni.

45. §. A jegyzők három évi üllésszakra választatnak meg.

46. §. Az elnök kintzi a tanácskozás tárgyait, vezeti az egész tanácskozást és vitatkozást, erre nézve felügyel arra, hogy a vitatkozás az illem határai között foljon, a tárgyalás alatt lévő ügytől el ne csapongjon, és általában az e szabályok meghatározott korlátokat át ne hágja — ebből kifolyólag fel van jogosítva, az ezen elvek ellen vétő tagokat rendutasítani.

47. §. A kintzött tárgyhöz minden közgyűlési tag csak kétszer szólhat, csupán csak személyes megjegyzésre engedtetik meg egy harmadik felszólalás.

48. §. Minden státusgyűlési tagnak joga van, a státusgyűlésen indítványt tenni, köteles azonban az önálló indítványt a státusgyűlés előtt legalább 24 órával az elnökhöz bejelenteni, ki is azt a gyűlés elébe terjeszti, de csak azon esetben, ha az indítványt még legalább tíz tag aláírta. Az indítvány tárgyalásának idejét és sorát a státusgyűlés állítja meg.

49. §. A státusgyűlési határozatok rendszeresen a jelenlévő tagok szavazata többségével hozatnak, a szavazatok egyenlősége esetén, azon vélemény emeltek határozattá, melyhez az elnök járult, — titkos szavazás esetében az elnök szavazata ily hatálylyal nem bír.

Kivételnek ezen szabály alól az alapvagyion szerzéséről, átadásáról, átváltásáról vagy megterheléséről szóló határozatok, melyek csakis ugy érvényesek, ha a jelen lévő tagok két harmadának szavazatával hozatnak.

50. §. Joga van egy egyes tagoknak, mint többeknek egyesítve, a hozott határozat ellen elnyilvánított beadni és jegyzőkönyvbe ígteni, ha azt maguk igazolása tekintetéből szükségesnek találják.

51. §. A státusgyűlés minden ülléséről jegyzőkönyv vezetetik, mely mindig a következő napi üllésen hitelesítetik; az utolsó napi státusgyűlésről vezetett jegyzőkönyv pedig vagy a státusgyűlés végén, vagy e végre kiküldött bizottság által hitelesítetik.

52. §. A státusgyűlés határozatait, feliratait és minden kiadványozásait az elnök, és a két jegyző írják alá.

(Folyt. köv.)

Közgazdasági Statistika.

A vasuti szállítási tarifa.

II.

Meg kell jegyezni, hogy a bizottság véleménye szerint a) mindenekelőtt a kocii szállítmánytariff (Wagenladung) A, B, C osztálya mindenesetre rendszeresített még pedig valamennyi pályánál; b) második izben valamennyi pályánál a rendes tariffák (Normaltariff) és a gyors szállítmány (Eilgut) iránt fennálló szabályok honosítandók meg; — c) a személy szállító bérére nézve egyformaság létesítendő, d) hogy ezen határozományok a netán újonnan keletkező pályák engedélyezésénél szem előtt tartassanak; — e) azon pályáknál azonban, melyek hat mérföldnél kisebbek, ezen javaslat elvei alkalmaztassanak ugyan, de az állam kormány böles belátására bizassék, vajjon a rendes tarifa, az egész kocii szállítmány (Wagenladung) s a személy szállításra nézve az itt kifejtett elvek alkalmazandók-e vagy sem.

Ezen bizottsági jelentéshez, mellékletek gyanánt, többféle javaslat csatoltatott, mely javaslatok azon módokra vonatkoznak, melyek egyelőre a kormány által a tarifa szabályozásánál közigazgatási uton ajánlatnak. Azon javaslatok között, melyek törvényhozási uton volna kezesztül viendők, van egy új személy- és teherszállítási tarifa, a rakhely bérére, az osztályzásra és a mellék díjakra vonatkozó újabb szabályok.

Uj határozományokat, pl. a kiváltás megfosztását vagy új pályák engedélyezését mintegy a tarifa megváltoztatásért nyújtandó kedvezményeket a bizottság helyszerűnek nem lát. Azonban mindenesetre tekintettel kell a tarifa szabályozására lenni, hogy egyik vagy másik társulat méltányos panaszra orvoslást találjon s pl. hogy a vaspályák megadóztatásánál egyenlő és igazságos mérv alkalmaztassék, mely egyrészt az állam igényeinek teljesen megfelel, másrészt a vaspályák igazságos kívánalmait is megegyező legyen.

Ami a vaspálya engedélyezési (1854) és vaspálya kezelési (1857) törvényeket illeti, ugy a bizottság ezeket teljesen elévülteknek látja; ami annál is inkább károsabb hatású, mivel e törvények jelentősége már kiadatásakor kétségbe vonatott. Egy új engedélyezési törvényben ki kellene

jelenteni, hogy az állam jogosítva van a tarifákat időről-időre átnézni, és meghatározni, hogy az állam a pályákat bármikor egyelőre meghatározandó járadék fizetése mellett elveheti a társulattól, hogy a társulat ellenkezése esetén az állam a pályakezelést átveheti.

A kezelési rendszabály vagy is inkább az állam által a vaspályák felett gyakorlandó államrendszertörvénye, magában foglal ugyan több becses rendszabályt — de nem felel már meg a mai technikai kezelési módoknak és az állami felügyelésnek nagyon szűk kört szab. Események, melyeneket a gabnaszállítás majdnem minden télen nyújt, vagy a még most is uralkodó szén szükség, szoros rendőri szabályzatok mellett elő nem fordulhattak volna.

Egy szorosabb rendőri felügyeleti szabályzatot a főfelügyelőség hatalmasan pártfogolni fog, s a bizalmi férfiak tanácsa támogatni fogja azt; de okvetlenül szükséges, hogy a főbb pályáknál vasuti biztosok alkalmaztassanak vagy pedig számukra meghatározott terület pl. 50—60 mérföld szabadon mej pedig úgy, hogy e területen legyen lakhelyük is.

A vasuti rendőrségnek ezen kültagjai e helyszínen sokkal többet használhatnának, mint a központi felügyelés eddig alkalmazott rendszere. A főfelügyelési hivatalnak földatata lenne egyszerűsége mind a mostani pályák szállítási képességét megvizsgálni, hogy így azután a forgalomban támadó hiányokat, melyek pedig évenként rendszeresen előfordulnak, meg lehessen akadályozni.

A szükséglet igényéhez képest az államigazgatás arra is fordítsa figyelmét, hogy a hol megkívánatnak kettős sinpárak alkalmaztassanak; hogy az indóházak a lehetőleg tágak legyenek, hogy a raktárok száma szaporítottassék s egyáltalában a kezelési anyagok az igényekhez képest megfelelő mennyiségben készen tartassanak.

Ez volna rövideden a bizottság javaslata.

Amint azóta a dolgok tovább fejlődése tanúsítja, a kereskedelmi miniszterium a kifejtett nézetekhez hajlik, miután azon nézet vált uralkodóvá, hogy mindenek előtt nemzetgazdasági szempontból is okvetlenül szükséges a szállítási költségeket mérsékelni: és habár egyrészt nem kétes a kormány körökben, hogy az állam kamatbiztosítást élvező pályáknál a tariffátelek leszállítása legalább kezdetben veszteségeket fog előidézni s így az állam kamatbiztosítás fejében többet fog fizetni az eddigéig; — mégis e kamatbiztosítási összegek a tariffátelek leszállítása folytán okvetlenül keletkező nagyobb forgalom következtében a nagyobb jövedelmek által lassanként a pályáktól vissza fog fizetenni. S így egyrészt a kereskedésnek — másrészt magának az állam pénzügyeinek tetemes előnyére leend.

TÖRVÉNYHOZÁSI ROVAT.

A reichsrath febr. 27-iki üllésében több rendbeli kérvény felolvasása után Zimalkovski emel szót s felhívja a képviselőház figyelmét a roz aratás folytán Galiczia több kerületében beállott inségre. Szükségesnek találja a segedelmet és minél előbb indítványozza, hogy a kérvényi bizottság a Galicziából érkező kérvényekről a legközelebbi üllésen jelentést tegyen. Indítványa elfogadtatik.

Utána Giskra beltügyminiszter szolt: A kormány 1867-ben már küldött 250,000 forint az inségesek számára Galicziába. Az újabb csapatok azonnal fölkeltek a kormány figyelmét s ez anynyiban magára vállalta a kezdeményezést, hogy a galicziai helytartó egy beadványában 250,000 forint talált szükségesnek az inség enyhítésére.

S miután az országgyűlés, melynek e tárgyban intézkedni kellene, jelenleg nincs együtt, a kormány elhatározta az országnak 250,000 forintnyi hitelt megszavazni, oly módon, hogy az országos bizottság ezt elismerve, később az országgyűléssel egységre jöjjön az összeg visszafizetése iránt.

A kormány ezen határozata a galicziai helytartó által legott tudtára adatott az országos bizottságnak, s ha ennek válasza megérkezik, a 250,000 frtnyi hitel megszavazása a reichsrath elé terjesztetik. Így áll a galicziai inségi ügy.

Ezután több törvényjavaslat nyújtott be a képviselő háznak.

A kormány törvényjavaslata, mely által azon földtehermentesítési kötvények amortisatiójának határideje állapittatik meg, melyekhez az átadóra szóló couponok vannak csatolva, a reichsrath által egyhangulag elfogadtatik.

A pénzügyi bizottság előterjeszti jelentését a nemzeti bank által benyújtott kérvény felett. A bizottság indítványozza, hogy határozza el a ház, miszerint a nemzeti bank kérvénye azon megkezeréssel küldetik a pénzügyi miniszteriumhoz, hogy a nemzeti bank képviselőivel minél előbb tárgyalásokat kezdjen meg. E tárgyalások ezélla lenne a nemzeti bank helyzetét és panaszait megvizsgálni, s a fennálló viszonyoknak megfelelő egyezkedést

hozni létre, m

véget a reichs

Erre Brest

jegyzéseket tes

hozása vagy es

jövőben keresz

nyosnak talál

megfosztott ny

terhelő — pótl

tehát hajlandó

boesátkozni, m

ügyben a mag

jönni. A mi a v

a kormány, ho

mellőzése, de l

litása az, amit

tetik, s ezen sz

bályoknál, mel

ból ajánlani fo

Még ezen

lyozása azon se

ve van, egyik

ség e tekinteth

el. Azért a l

ha a bankügy

zása kérdésébe

tik, melyben r

szavai is megb

A pénzügy

kifogása a kor

lag elfogadtatik

van a tarifákat
rozni, hogy az
lőre meghatáro-
beti a társulattól,
az állam a pályá-
y is inkább az
korlandó állam-
al ugyan több
el már meg a
es az állami fel-
ab. Események,
jdnem minden
uralkodó szén
tok mellett elő-
leti szabályza-
rtfogolni fog, s
fogja azt; de
pályáknál va-
gy pedig szá-
0-60 mérföld
rületen legyen
lltagjai e hely-
ak, mint a köz-
tt rendszere. A
enne egyszer-
éességét meg-
omban támadó
rendesen elő-
az államigaz-
y a hol meg-
lmaztassanak;
gak legyenek,
ssék s egyálta-
nyekhez képest
assanak.
javaslata.
fejlődése tanu-
a kifejtett né-
lt uralkodóvá,
gi szempontból
i költségeket
n kétes a kor-
matbiztosítást
szállítása leg-
lőddéni s így
bet fog fizetni
sitási összegzek
vetlenül kelet-
ezetében a na-
a pályáktól
a kereskedé-
pénzügyeinek

hozni létre, mely aztán alkotmányos tanácskozá-
vétett a reichsrath elé lesz terjesztendő.
Erre Brestel pénzügyminiszter következő meg-
jegyzéseket tesz: Miután az államjegyek teljes be-
hozása vagy csak lényeges kevesbítése is a közel
jövőben keresztül nem vihető, a kormány méltá-
nyosnak találja, hogy a bankrészvényesek a
megfosztott nyereség helyett más, az államot nem
terhelő — pótlásban részesíttessenek. A kormány
tehát hajlandó ez iránt a bankkal tárgyalásokba
boesátkozni, mindenek előtt azonban szükséges ez
ügyben a magyar miniszteriummal egyetértésre
jönni. A mi a valuta szabályozását illeti, azt hiszi
a kormány, hogy ha a deficitnek nem is teljes
mellőzése, de legalább annak lényeges leebb-
sítése az, amitől a valuta szabályozása feltételez-
tetik, s ezen szempontból fog kiindulni a rendszá-
bályoknál, melyeket a pénzügyi törvény alkalmá-
ból ajánlani fog.
Még ezen feltételek mellett is a valuta szabá-
lyozása azon sok érdeknél fogva, mely hozzá köt-
ve van, egyike a legbonyolodottabbaknak, s szük-
ség e tekintetben a legnagyobb óvatossággal járni
el. Azért a kormány legezészerűbbnek találja,
ha a bankügy és az országos pénzügy szabályo-
zása kérdésében egy nagyobb bizottság alakítatik,
melyben minden érdeket illetőleg szakférfiak
szavai is meghallgattnak.
A pénzügyi bizottság indítványa ellen semmi
kifogása a kormánynak. Az indítvány egyhangu-
lag elfogadjatik. Jövő ülés hétfőn lesz

LAPSZEMLE.

A károlyfehérvári gyűlés részletei mindinkább
bontakoznak ki a homályból. Az eredményeket
volt alkalmunk saját forrásunkból tudatni t. olva-
sónkkal, a részleteket t. i. a gyűlési vitaközlések
menetét, leginkább a P. H. r. n. ö. k. juttatta a közön-
ség elé.
Minél több világosság derül a részletek fölé,
annál sötétebb lesz a kép, melyet látunk, s aggasz-
tobb az eredmény, mely előállott.

Többször mondtunk, hogy a szervezeti vajuda-
sok végeredménye bennünket nem aggaszthat. Mert
ha per excessum liha nem történik, per defectum
hibától máz időben nem félhetünk.
De épen ily constellatiók közt lehet e valami
bőleesebb és tapintatosabb dolog, mint midőn az
első püspök, ki a világiakkal értekezletet az egy-
ház ügyeiben megkísérli, következő tapasztalati
jelenségekre nyújt alkalmat.

Az egyházi kart a világitól teljesen szétvá-
lasztja, s mint érdekeikben teljesen különvált két
osztályt állítja elő.
Az egyházi rend kebelében a püspöki hatal-
mat és a többi clerus részéről az alárendeltséget
olyannak mutatja fel, mely ellenmondást vagy vé-
leménykülönbséget nem tűrhet.
Az egyház külligyeinek közös gondozására
meghívott világiaknak hangsúlyozza a püspök, mi-
szerint a canoni szabályok a világiaknak semmi
jogot nem adnak.
Végül midőn a mostani püspökök Magyaror-
szágon sem akartak az autonómiához tartozó
ügyekben a püspökök külön hatóságot fenntar-
tani, az erdélyi püspök ezt nemcsak elismertette, de
papjai segítségével rendezte is.

Miután pedig így Erdélyre nézve az önálló
belkormányzat minden reményét semmivé akará
tenni, merész vállalkozásában még a munkát be-
fejeztével egy, az unió népszerűtől zászlója alá helye-
zett indítványban ő nmlga, a püspök a mi magyar
autonómiánkra nézve is akart egy hatalmas lökést
adni a fejlődésnek, ha ilyesmi érne valamit.
Emlékeznek olvasóink a magyar püspöki mun-
kátalon azon szervezeti tervére nézve, mely az orszá-
gos főtanács rendezésénél a főtanácsi bizottmány
fölé egy ötös bizottmányt állít fel, ad normam tizek
tanácsa.

Az erdélyi püspök a kivivott mű koronája
gyanánt egy §-ust kívánt, melyel ezen ötös bizott-
mány ismertetése el legfelsőbb fellebbviteli ható-
ságnak.
Így az erdélyi státusgyűlésnek többségével el-
ismertette volna előre a magyar püspöki munkátalon
e legkényesebb institutióját anticipative elfoga-
dottnak.
Mintha ezzel elérhetett volna valamit Ma-
gyarországon.

Az óvást és ellenvéleményt 38 világi tagja
a státusgyűlésnek írva alá, a szavazatok száma 35
állott 42 ellen, s így az óvást jelentők úgy állnak
a szavazók ellenében, mint 38 a 39-hez.
S most azok, kik velünk együtt az erdélyi stá-
tusgyűlés eredményeireh reményeket kötöttek, mit
fognak a valósághoz mondani?
Nem lehet egyebet mondanunk, mint óhajta-
nunk kell, hogy valaha e gyűlés példája elmarad,
mert esalhatlanul e benyomás a Királyhágón innen
csak nehezíti állásunkat.

Csökkenti a reményeket a sikerre nézve, újabb
táplálékot a közönynek, több ingert a békéltenség-
nek, kiszámíthatlan fegyvert az ellenségnek.

S mi lehet mindennek végső szomorú ered-
ménye?
Az talán, hogy magunkra hagyatva az auto-
nomia hozatala a hierarchia megszilárdításának
eszközévé válik az erdélyi intenciók szerint? ez ma-
már lehetetlen, mint abszolutizmus a politikában,
ugy abszolutizmus az egyházban, ettől csak a gyer-
mek fél.
De lesz az, hogy a tárgyalások szerencsétlen fo-
lyamata oly ellentétes állásokat fejt ki, annyi szen-
vedélyeket kelt fel, hogy az autonomia a törvény-
hozás útján rendeztetvén, az egyházi szervezeti or-
ganumokba visszük be az egymás ellen felbujtott
szenvedélyek küzdelmeit, s a keresztény szeretet
és példás együttartás gyűllhelyéből lesz a legke-
serűbb viadal színhelye.

HATÓSÁGI ÉLETÜNK.

Arad városának rendes közgyűlése febr.
hó 20-án d. u. 4 órakor. (Folytatás.)
Atzél Péter polgármegy megnyitja az ülést
és a tegnapi jegyzőkönyvet hitelesítéssel végett fel-
olvastatja. Ennek hitelesítése után főügyész bemu-
tatja Arad városa és Herling Ernő közt kötendő
szerződést.

Felolvastatik a marhabusnak mártius hóra
leendő felemeltetése tárgyában küldöttéssel jelen-
tése, mely szerint márczius hóra az árak következő
felemelése ajánlatik:

1 font marhabus	24 kr.
1 " rugott bornyuhus	16 "
1 " disznóhús szalonával	26 "
1 " szalonánálkül	24 "

Páris János küldöttései tag külön véleménye
fogadtatik el egyhangulag, s így a februári husár
szabályozás mártius hóra is fenntartatik.

Felolvastatik Veres Pál tanácsnok jelentése
a radnai uton levő 15 hold felett tartott árverés
sikeréről, mely szerint az árverésre senki sem je-
lent meg, az aradi első részvény-szerződést
pedig külön beadványban fogja szándékát a kép-
viselő testület elé terjeszteni. Tudomásul vétetett.
A gazdasági szék a szuró- és vágó marhák
után járó fogyasztási adó szedhetése iránt kötött
szerződést jóváhagyás végett bemutatja. Jóváha-
gyatik.

Ugyanaz bemutatja jóváhagyás végett a vá-
rosi hajduk stb. részére szállítandó kenyér árára
kötött szerződést. — Jóváhagyatik.

Ugyanaz bemutatja jóváhagyás végett a görbe-
határ- és Lujza-utca feltöltéséhez és kavicsolá-
sához szükséges anyagok szállítása iránti eljárást. —
Jóváhagyatik.

A büntetésül már befolyt s jövőben befolyandó
pénzbírságok a városi szegényház javára ha-
tározottatnak fordítatni, ellenben az elkobzott
pálinka ára mindenkor a pálinkamérsi illeték
hiányának pótlására fog szolgálni. A kérdéses 80
frt mint pénzbírság a szegényházi alapon marad.
Felolvastatik a gazdasági szék jelentése a régi
dohány-raktár mellett fekvő 11 és fél hold káposz-
tás felett kötött szerződés jóváhagyása tárgyában.
Jóváhagyatik.

Ugyanaz a városi utcaik világitása felett kö-
tött szerződést bemutatja. Jóváhagyatik.

Wagacs Mihály betérjeszti a nevelés és ok-
tatástügyi bizottmányok véleményes javaslatát az
iparos tanuló iskolázásáról illetőleg. A czélszerűt
javaslat, mely szerint 2 ft pénzbírság szabatik ki
azon mesterekre, kik inasaitak a vasárnapi isko-
lába el nem küldik, elfogadjatik a kapitányi hi-
vatálnak s az iskolai gondnoknak fogamatosítás
végett kiadatik.

A nevelés és oktatástügyi bizottmány a hely-
beli rom. kath. leánytanodára vonatkozólag, mi-
után az eddigi szervezete mellett czéljának meg nem
felel — következő reformot hoz indítványba:

1-ör. A most csak 2 osztályból álló leányta-
noda osztassék el négy osztályra, úgy, hogy a
jövő tanévben már a 3-ik osztály felállítassék.

2-ör. Alkalmaztassék két férfi s két női ta-
nitó; mindnyájan jártasak legyenek egy a magyar,
mint a német nyelvben, a férfitanító ezenkívül a
főlelmi tanításra képesítő bizonyítványtanyal legye-
nek ellátva.

3-ör. A beiratások fizetett 25 krnyi díj sze-
gény leányok iskolai-szerei bevásárlására fordít-
tassék.

4-er. A leánytanulókat egyuttal testgyakorló
leccékben is részesíttessék.
Az 1-ső főlelmi iskola ügyében kiküldött al-
bizottmány szinte benyújtja véleményes javaslatát,
mely szerint a tanulók felette nagy számát tekint-
ve, szükséges volna az első főlelmi iskolát 2 osz-
tályra szétválasztani egy előkészítőre és
egy szoroson vett 1-ső osztályra; e vé-
gett az első osztály helyiségei egy közfal által két
részre osztandók külön bejárással.

Mind a két indítvány elfogadjatik s a nevelés-
ügyi bizottmány megbizatik a szükségesek elren-
delésével.

Atzél Péter polgármegy a honap 4 órakor
tartandó jegyzőkönyvi hitelesítésre a képviselő urak
figyelmét felhiva, az ülést bezárja.

Eger városa részéről 1868. évi február hó
16-án tartott képviselői ülésben a következő ügyek
tárgyaltattak:

Felolvastott az egri főkapitán kérélmé
folytán kirendelt bizottság jelentése, mely szerint
egy kanonok lakás kiépítésénél, melyet jelenleg
Szűgyi István ur használ, azon 5 ölnyi bentrás-
nak, mely a nagypréposti lak és a Tolvaj-féle ház
között, az építettni szándékolt ház előtt vonul el,
egyenre leendő huzatását megengedhetőnek véle-
ményezi.

Mely vélemény folytán a kívánt tér, külön-
sen szépitészetit tekintetből átengedtetik ugyan,
azonban oly feltétel mellett, hogy annak megvál-
tási árában folyamodó káptalan 5 ölenként 10 ft

és így összesen 50 osztrák értékű forintot fizetni
tartozik.

Felolvastott a Turcsányi Mátvás kérélmé
folytán kirendelt küldöttéssel jelentése, mely sze-
rint a hatvani külváros 1-ső negyedében levő 10.
számu ház kiépítéséhez, hogy ezen építkezés az
ott levő sorházzal egy vonalba hozathassék, a
kért 3 lábnyi szélességű tér átengedtetni véle-
ményezi, kijelentésével annak, hogy az e ház mel-
lett levő, s épen az építendő házoknál beszaka-
dozott vízjárást egyenes vonalba hozni, s kövel
kíratatni a folyamodó köteleztessék. Hogy ez ügy-
ben érdemleges határozat hozathassék, szakértői
vizsga és az érdekelte szomszédok meghallgatása
szükségeltetvén, annak fogamatosításával a jelen-
tést tevő tanácsi tagokon kívül Kubik Endre tiszt-
városi mérnök, továbbá Barna István és Csutorás
Antal képviselők megbizattak.

Felolvastotta a központi főszbiró urnak azon
átrata, mely szerint a földmívelés-, ipar- és keres-
kedelmi miniszterium megengedi, hogy a pesti és
más városi nagykereskedők Egerben, az országos-
vásári napokat egy héttel megelőzőleg árucik-
keiket — nagy mennyiségben — elárúthassák.
Tudomásul vétetett.

Ugyancsak a központi főszbiró ur azon átrata,
mely szerint arról értesít, miként a honvédelmi mi-
niszterium Eger városa abbéli kérélmének, —
hogy a rendkívüli katonaság elszállósítása végett,
országos költségen egy külön épület szereltesék
föl katonai lakatanyára, — vagy pedig a szállósá-
lasi időtartamra ily épület megszerzésére megfelelő
előleg utalványoztassék, mely összeg a szállósé-
rekből lenne letérleszhető, — helyt nem adott.
Végeztetett: A központi főszbiró ur felkérendő,
hogy jövőre nézve e testületet érdeklő miniszteri
leiratok másolatait egész terjedelmében közölni
sziveskedjék, egyszersmind a visszautasított kér-
vény átalakítva, illetőleg az országgyűléshez in-
tézze, adassék ki Eger város országos képviselő-
jének a végett, hogy ezen folyamodványt az ország-
gyűlésnek nyújtsa be oly kérelemmel, hogy ezen
nagyobb szűrt terbeltetésünkön könnyíteni szives-
kedjék, s ez alkalommal interpellálja a honvé-
delmi miniszteriumot az iránt, hogy az ilyenmő fon-
tosabb kérélmekre hozott határozatot miért nem
indokolja?

Felolvastott a helybeli pénzügyi felügyelő-
ség átrata, melyben Eger városa közönségét arról
értesíti, hogy az országgyűléshez benyújtott, s on-
nan a pénzügyminiszteriumhoz áttett azon folya-
modványa, mely szerint a fogyasztási adó haszon-
bérletből némi leengedést kér, a most czimzett mi-
niszterium által tagadólag visszautasított. Fáj-
dalmas tudomásul vétetett.

Ezek után többrendbeli folyamodványok vé-
tetnek tárgyalás alá, nevezetesen a külvárosi ale-
lelmi tanítóké, a főorvos és sebész, némely irodai
személyeké, s a fogyasztási adók behajtásával fog-
lalkozó eljáróké; — mely folyamodványok vala-
mennyien azon okból, mert a város nincs oly hely-
zetben, hogy fizetéseket javíthasson, de másrészt
az 1868. évi közöltségetvételben is az addigi fizet-
sek vétetvén fel, — visszautasítottak.

Elnöklő polgármester azon előterjesztése foly-
tán, hogy a néhai Bozisk Károly-féle alapítvány
kamatának, rendeltetéséhez képest, a házi szegé-
nyek között leendő kiosztása hová előbb eszközöl-
tetnék, végeztetett: a polgármester megbizatik,
hogy az illető fertálymesterek, s általa minden
fertályban megbizandó egy képviselő tag közbejöt-
tével, a "házi szegények" összeírását eszközöltesse,
s a névsort a legközelebb tartandó képviselői
gyűlésnek mutassa be, s egyszersmind közhírré
tegye, hogy mindazon házi szegények, kik ezen
segélyre igényt tartanak, az illető fertálymesternél
akár szóval, akár írásban jelentkezzenek.

Végül a Fejér Ölon tiszteletbeli aljegyző le-
mondásával tisedésbe jött tiszt. aljegyzőségre
Kapási Miklós választott meg.

INTÉZET S EGYLETEK.

— A Kisfaludy-társaság szerdán tar-
tott havi ülésében Gyulai Pál Zichy Antalnak egy
érzekezését olvasta fel a "politikai szónoklatról."

— Utána Fábian Gábor és Tárkányi bírálata ada-
tott. Szász Károly indítványára Vahot Sándor
költeményei, melyek a könyvkereskedésekben már
végték elfogytak — új teljes kiadás alá fognak
adatni, s a társaság tagjainak az évi illetményei
közt kiosztatni. A havi ülést zárt ülés követe.

— A természetudományi társulat
a körbe tartozó tudományok népszerűsítését, a
mint értesülünk, földadatának fogja tekinteni. Szak-
üléseim, miket a hó első és harmadik szerdáján
tart, ismertetni szándékozik a természetudomá-
nyok legfontosabb haladását, lehető népszerűt
módon, s a mennyire a helyiség engedi, mutavá-
nyok és kísérletekkel. Ez előadások tárgya változó
rendben az állattan, ásványtan, élettan, termé-
szet- s vegytan köréből lesznek merítve; s már ed-
dig is többen vállalkoztak ily előadások tartására.
Örömmel üdvözöljük a társulatot e téren, melyre
már rég kellett volna lépnie.

UJDONSÁGOK.

— A tegnapi királyi audientian
igen sok vidéki ember jelent meg ő Felsége színe
előtt. A délelőtt befolyása alatt az izraelita bizalmi
férfiak is kihallgatásban részesültek. A király
legmagasabb elismerését fejezi ki, hogy a tanács-
kozmányok üdvös eredményt létesítendek, s kü-
lönösen az iskola ügyet hangsúlyozva méltóztatott
kiemelni.

— A "Magyar Ujság" sajtóperének tárgya
lása mégis tegnap folyt le. Bösörményi ur mell-
bajit adván okul, a tárgyalásnak márczius 20-ig

való elhalasztását kérte. Az e czélra vizsgálati
jelentés adás miatt kiküldött pestvárosi három
legjelesebb orvos (dr. Balassa, dr. Kovács és
dr. Markusovszky) azonban azon vélelményt
adta, hogy e baj miatt a tárgyalás meg volna tart-
ható, — mire Bösörményi Vidats által tiltakozva
ez eljárás ellen, újabb elhalasztást kért. 12 óráig
a bíróság a felett tanácskozott, hely adandó e
Bösörményi folyamodásának? s az eredményviz-
szavetés volt. Miután B. újabb idézésre sem jelent
meg — a tárgyalás nélküle és védője nélkül kez-
detett meg. Az esküdtészek 11 szavazattal 1
ellen kimondván a sajtóvétséget, — Bösör-
ményi ur egy évi fogságra s 2000 ft bírságra
íteltetett.

— A király ő Felsége megengedte,
hogy gr. Andrássy Gyula miniszterelnök a
francia becsületrend nagy keresztjét és a török
osmanierend első osztályú díszítményeit; br.
Wenkeim Béla és gróf Mikó Imre minisz-
terek pedig a török medjidierend első osztályát el-
fogadhatták és viselhesék.

— Azt tudjuk, hogy a magyar clerus el-
térő nézettel bir az oktatástügyi miniszter által
javaslataba hozott népnevelési egyletekről, de mégis
meglepi a "Napló" azon tudósítása, hogy Rozsnyón
a város felkarolta az ügyet, azonban a részvetre
leginkább hivatott kath. papok és többi egyházi
személyek a részvétőt ellitattak. Ez provocatio
volna oly téren, hol az összeittközés valóban csep-
pet sem kívánatos.

— Reisinger János tudor, és kegyes-
rendi áldor tanár temetésé tegnap d. u. 1/2 5 órakor
volt. Fényes volt ez, mint azt az érdemekben öszült
tudós megerdemlé Béke havainak!

— Beceké báró a hadügyi költségvetés ülése
után azt mondván a baloldali tagoknak: "Ti ma-
gyarok oly kétkedők vagytok." Várady azzal fe-
lelt, hogy "ha exellentiaok anyni anyagot nyujta-
nak a bizalomra, mint elődjök az ellenkezőre,
erősebbek leszünk a hitben, mint voltak a két-
kedésben."

— Vetter Antal, honvédtábornok, a hadi-
törvénykezés reformjára vonatkozó javaslatot dol-
gozott ki, mely a honvédelmi rendszer átalakítá-
sakor bizonytaln kellő méltánylatra fog találni. —
Tegnapelőtt pedig Vetter több óra hosszáig érte-
kezett a honvédelmi miniszterrel.

— Csehországból nagy kívándorlások
történek. Mint a "Nár listy" értesül, orosz részről
megtették minden lépések, hogy a kívándorlók
ne Amerikába, hanem a kaukasus déli részeibe
telepíttessék, hogy így a cseh családok ezrei
mégis megmentessék a szlávságnak.

— Az országos honvéd központi bizott-
mány febr. hó 27-én tartott ülésének határozata
folytán tisztelettel felkértek az összes honvéd-
egyletek, miszerint ezentül levelezéseiket, pénz és
egyéb küldeményeiket az elnökséghez czimezve
Pesten, Deák Ferencz utca 5 sz. a. ifj. Barsi Jó-
zsef jegyző kezeihez intézni sziveskedjenek.

— A pesti tanácssterem falai közül fél-
titokban — azon hír szivárog ki, mintha a belügy-
miniszter ur "elrendelte" volna, hogy a küszöbön
álló tavasszal nemcsak új kövételválasztás lenne
fogamatosítandó, hanem egy általános városi tiszt-
újítás is, minek képesében gyökeres változásoknak
leendő bekövetkezéséről is beszélnék; így írja ezt
a "Hon."

— Bangya János honvédőrnagy Mehmed
bey név alatt török ezredes meghalt.

— Székely-Udvarhelyt meg a jelen hó végén
székely gyűlést tartanak, mely a siculica haere-
ditas kérdését veendi tanácskozással alá.

— Ö Hercegség, Magyarország primása,
két leánya nevelésére a pesti angol kisasszonyok
neveldejében évenként összesen 400 ft. adomá-
nyozni meltoztatott.

— Királyunk ő Eelsége, mint halljuk, va-
sárnap marcz. 1-én Bécsbe utazik.

— Nagy-Szombaton jövő hótól kezdve "Pan-
nonia" czimnel német hetilap fog megjelenni.

KÜLFÖLD.

Franciaország. A törvényhozó testületben
Thiers a sajtótörvényi vita folyamában huzamos
szóváltások után felszólitotta az államminisztert,
hogy nyilatkoztassa ki már egyszer világosan,
tisztan és félreértelmentlenül, mihez kelljen magát
ezentül a sajtónak tartania s ne hagyjon főn-
állni továbbra is egy oly törvényt, mely szerint
határozottan bántalmazó czikkeket nem szük-
sít üldözni, míg egészen ártatlanokat el lehetett i elni,
ha a kormánynak úgy tetszik. Ezen felszólitásra
Rouher ezen régi sok értelmű mondattal felel: "Az
ülési tudósítás tilos, a discussio meg van engedve s
a törvényszék dolga lesz itélai." Thiers ez ellen
újólaj protestált, de mindazáltal a vita befejezése
elfogadtatott s az amendement 156 szavattal 66
ellenében megbukott. Ugyanezen sorsra jutott Da-
rimon ha-ontartalmu amendementja is. Így cselek-
szik a francia törvényhozó test valamely serege.

Az 18 6-ki porosz-olas szövetségre
vonatkozólag érdekes adatok jöttek napfényre.
Az Opinion national szerkesztőjének, Gué-
roultnak Kervegenen azt lobbantotta szemére, hogy
ezen szövetség ügyében porosz-olasz fizetésért irt.
Guéroult védelmében azt hangsúlyozta különösen,
hogy ő már egy évvel a háború előtt néhány cikket
a porosz-olasz szövetséget egyedül eszköznek
mondta arra, hogy Olaszország Venetia birtokába
jusson. Guéroult különben nem maga jött ezen gon-
dolatra.

Napoleon herczeg volt az, ki őt inspirálta. Az
utóbbi ugyanis megpendítette ezen eszmét egy ebed
alkalmával, melyre ő is, Guéroult is, meg Girardin
és mások voltak meghiva. A herczeg fölvetette
azon kérdést, hogy volna legkönyvebb Olaszor-
szágnak Venetiát megszerzeni. Mindenki meg-
mondta véleményét, végre a herczeg emelt szót s
azt mondta, hogy e tervek az ő nézete szerint
mind nem érnek semmit. Az egyedüli mód az,
hogy Olaszország Poroszországot egy Ausztria el-
lenes szövetségre bírja. Guéroult elfogta ez eszmét
s másnap közzé tette első porosz-barátságos cikkekét.

Nem vitatjuk, hogy nincs úgy, de azért a másik is lehetséges. Tény, hogy mind Berlinben, mind Florenzben a kamara előtt a miniszterek bevalóttak, hogy jelentékeny összegek fordítottak a külföldi sajtó lekenyerezésére. Hacsak a miniszterek ezen összegeket el nem sikkasztották, akkor valakinek csak meg kellett kapnia. De kicsoda, ha nem azon journalisták, kik az illető államok mellett legbüszkébben irtak? Érdekes azonban mégis az, hogy a porosz-olasz szövetség eszméje eredetét a veres herceg klasszikus fejének köszöni és hogy Bismarck csak utazója volt.

Olaszország. Az olasz parlament elhatározta, hogy nem fog addig várni, míg a pénzügyminiszter által a kamara elé terjesztett s a biztmányoknak átadott előterjesztvények mind ki lesznek dolgozva, s ennél fogva nem fogja az egyetemes pénzügyi tervet általános vita alá vonni, hanem mihelyt az egyes előterjesztvények elkészülnek, ezeket egyenként azonnal a plenum elé fogja terjeszteni és ott megvitetni. Ezáltal nemcsak sok idő megkíméltetik, hanem nagy politikai előny is jó léte. Az ellenzék ugyanis az általános vita alkalmával összpontosított támadást akart intézni a Menabrea-miniszterium állása ellen, az egyetemes pénzügyi terv megbukása által a miniszteriumot is el akarta ejteni. Ezáltal ugyanis a miniszterválaság teljes leendett, miután a miniszterium az egyetemes pénzügyi terv elvetéséből nem csinálhatott volna tisztán személyes kérdést az illető miniszterre nézve, hanem kénytelen lett volna azt kabinetkérdésnek tekinteni. E tervet a Rattazzi dolgozta ki, de most a kamara említett határozata folytán az kivihetetlenül vált.

A különféle törvényjavaslatok külön tárgyalása által még akkor is, ha az egyik vagy másik elvetettnek, lehetséges marad, hogy a válság csak az egy pénzügyminiszter visszalépésére szorítkozzék. Ezen eljárás parlamentaris szempontból nem egészen correct ugyan, de mindenesetre practicus s az állam kellemetlen pénzügyi helyzete által igazolva van, valamint hogy a lakosság legnagyobb része is ezen véleményen van, a nagy számmal benyújtott feliratokból kitűnően, hogy az egy új miniszteri válságot minden áron elkerülni óhajt. A Florenz és Páris közt folytatott alkudozásokról az hallatszik, hogy az olasz kormány késznek nyilatkozott, miszerint határozott kötelezettségeket fogad el és készségeket ad arra nézve, hogy a pápissouverainitás mostani határain belül sértetlenül maradjon, de csak azon feltétel alatt, hogy Franciaország maga meg a mostani Olaszország főnállásáért vállaljon kezeséget. Franciaország szabadon fogja meghatározni, mikor és mily módokat szerint térjenek haza seregei a pápai államokból. Egy Olaszország s a pápai államok közti

vámszerződés, mely iránt Franciaország most mindkét állammal alkudozik, — szolgáltatná az alkalmat ezen új egyezkedésre s egyszerűsége eszközét is annak létesítésére. A florenzi hivatalos lap egy közleményt tartalmaz, mely a sicíliai állapotokat megnyugtatóknak mondja. Más lapok meg éppen azt mondják, hogy ez állapotok elég aggasztók. A szigetben a pártok egymással vetekednek a dolgok mai rendjének megzavarásában. Van egy párt, mely a sziget egyedüli üdvét abban látja, hogy az a szárazföldről elválasszassék. Ezen párt nem létezik, vagy legalább nem lenne oly veszélyes, ha Olaszország unificatiójánál a kormány oly dühösen nem centrálizált volna.

Spanyolország. Párisból írják, hogy az ottani politikai körökben azon hír kering, mely szerint Spanyolország északi részében carlista mozgalom tört ki, s azt beszélik, hogy f. hó 14 én a határhoz közel egy felkelő csapat s egy osztály nemzetőr közt viadal fejlődött ki. Közlebbi adatok hiányzanak, mert a madridi távirtda hallgat, s a délfrancia lapok, melyek különben a Pyrenaeusokon túli eseményekről jól szoktak értesülni, ezen állítólagos összecsapás felől semmit sem tudnak. Egy párisi távirat szerint, melyet londoni lapok közölnek, a csapat, mely a nemzetőrökkel összetűződött, 40 emberből állott.

Görögország. Egy német lap athéni levelezője következőleg ír a görög viszonyokról: „Kamaránk feloszlása bekövetkezett és miniszteriumot is váltottunk. Megváltozott ezáltal helyzetünk? Nem. Az új népképviselőt kabinetünk külpolitikájára vonatkozólag csak olyan lesz, mint a feloszlott. A szent harez klubja Candia megszerzéseért Hellas existenciáját akarja kockáztára tenni, a király más nevezetben van. A józanok s azok száma valóban csekély, kik belátják, hogy a mostani időpont ily nagy actióra nem alkalmas. Tény, hogy Bécs, Páris és London közt mindazon pontokra nézve egyetértés létezik, melyek a keleti politikára vonatkoznak.

A nagyhatalmak mind el vannak foglalva hadikészületeikkel s Angolországról bizonyos, hogy Abyssiniában Egyiptomot is meg akarja hódítani. De Angolországnak ezen terve még egyelőre nem fog sikerülni, és Hellasnak egy actiója azonnal előidézne egy határozott ellenactiót a nyugaton. Kölesönt sem kaphatunk schonnann, mert azt mondják, hogy egy ország, melynek 1,200,000 lakosa van, elégedjék meg egy 50 millió arany nagyságú adóssággal. Hajórajunk csak hét hadképes hajót számlál, megrendeltünk többet s meg is kapjuk, a mint most is várunk egyet Angolországból, ha megküldjük a pénzt.

Oroszország egyáltalán nem akarja, hogy Görögországból nagy ország legyen, hanem hogy északi hatalomra támaszkodjék létezetése végett. Hogy és miként kezdjünk tehát háborút? Thessaliában és Epirusban rokon keblekre sem számolhatunk, mert ott csak 40 percentjét fizetik azon adónak, melyet mi fizetünk!

Az öreg Bugaris Epirussal kísérletet tett mintegy mástól esztendő előtt, de megégette az újat. „Szabadságot mint Görögországban,“ szeretik mondani a hellenek mind, de adót, mint Görögországban mégsem akarnának fizetni. A görögök jól tudnak számítani. Még több krisist is fogunk megérni, annélkül hogy hasznot fogunk belőlük vonni, pedig „ismerd meg tenmagad“ görög mondat! A rablókat, kik kényelmesen Athén kapui előtt sétálnak, kiirtani, a megromlott közigazgatást megjobbitani, a közigazgatást reformálni, szoval államunkat minden irányban szervezni, azzal kellene kezdenünk, s akkor a „nagy eszme“ már bizonyosan félig meg lesz valósítva.

Törökország. Mint Belgrádból írják, a törökök már nem nyombhatták el buzgalmaikat, hogy a montenegroikkal mérközhessenek, és véres csatát vívtak velük Pivánál. A pivaik ez eshetőséget ugylátszik előre látták, mert családjaikat még idejekorán a montenegroi területre vitték. Az útközben négy szakasz török vész részt, s ezek nem kis veszteséget szenvedtek. Mily következményei lesznek ezen eseménynek, még nem lehet tudni, valamint a török hatóságok indokai is ismeretlenek. Nehány falu, mint az ottománoknál már szokás, lángokba borítottak, a mint sok marha is elhajtatott az utóbbiakról. Montenegro követi nem sok eredményvel tértek vissza a portától. Bölesen cselekedtek-e a Bosphorus melletti államférfiak, azt majd a közel jövő fogja mutatni.

A török tartományokból folyvást érkeznek keserű panaszok a nagy és kis satrapák kényuralmáról. A porta háiba fog reformokon dolgozni, míg nem bír közegekkel, melyek képesek lennének ezen reformokat keresztülvinni. Törökország valódi rákjaja — hivatalnokai személyzete. Tudatlanabb, rozszakaróbb, megromlottabb rend nincs egész keleten. Ezen pontra nézve Törökország Persiát is föltúlulja. A portát meg lehetne menteni, ha számára — valami csoda által — egy éj alatt 10,000 derék, intelligens és becsületes hivatalnokot lehetne teremteni. Ennélkül rá nézve nincs üdv.

Nem régen a konstantinápolyiak nagy izgatottságban tartattak azon hír által, hogy orosz hadihajók Candia városának lakosait Görögországba akarják szállítani, mely ajánlatot a nagyvezér el nem fogadhatta, mi könnyen összeütközést szülhetett volna. Butakoff tengernagy sokáig kívánsága mellett maradt, sőt még fenyegetőző is. Ez alatti

Butakoff táviratilag odautasított, hogy a kikötőből távozzék, mit meg is tett, miután meg előbb a nagyvezér irásbelileg a lehető eshetőségeket, melyek a candiai keresztények életét érthetnék, felelőssé tette. A kréta kérdés egy éj alatt kiszámíthatlan következményű háborút szülhet és megoldása Európára nézve szükségé lett.

A thessaliali és epirusi dolgok kissé kritikus helyzetben vannak. Ethem pasa tapintatlansága oly nagy, hogy az angol követ erőlyesen követeli, mikép Janinából eltávolítsassék. Komoly zavarok törtek ki Janinából és Meczwóban, de csakhamar elnyomattak, részben a consulok közbenjárása folytán.

Arról van szó a konstantinápolyi jól értesült körökben, hogy a porta kamatfizetésit leszállítja, minthogy különben kötelezettségeit nem teljesítheti. Kréta a portának már 200 millió török piasterbe kerül és még nem lehet a zavarok végét megmondani. A török papírok értéke tetemesen csökkent és a hitel könnyű lett, mint a madártojás. A hadsereg követeli 14 hónapi szoldját. Gyönyörű állapotok ezek!

ESTI POSTA.

Bécs, febr. 28. P. C. A magyar delegáció mai teljes ülésében Manojlovics interpellálja a közös hadügyminisztert az estei dandár iránt, mely összeget igényel ennek nyugdíjazása? A német delegációknak egyik átirata olvastatik föl, mely a közös költség 4.5 és 6. fejezetei tárgyában hozott határozatokat tárgyalja; az átirat azután a 30 tagból álló bizottsághoz utasítatik.

Nagy-Szeben február 27. A szebeni tanács és megye a nem rég képviselővé választott Kapp tanácsnok indítványa fölött 75 szavazattal 10 ellen me azon határozatot hozta, hogy ő felségénél küldöttségileg, és a magyar országgyűlésnél folyamodvány útján ünnepélyes óvást tesznek a Comes felmentése ellen, kérve egyszerűsége a törvényes állapot visszaállítását.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő: **ZOVÁNYI J. MIHÁLY.**

T Ö Z S D E.

Pesti áru- és értéktőzsde			Magyar értékpapírok árkelete.			Bécsi börze			Részvények.			Elsőbbségi kötvények.		
február 28-án.			Adva Tartva			február 26-én.			Adva Tartva			Adva Tartva		
Gabna-árak.			Pesti keresked. bank 640.- 645.-			Államadósság.			Nemzeti bank 717.- 718.-			1862. Erzsébet vasut 85.25 85.50		
Buza búsági	83-85	6.25-6.45	Budai keresk. és iparb.	200.-	208.-	5% osztr. értékt.	54.90	55.10	Hitelintézet	191.20	191.40	1867. államvasut	119.-	119.50
" tiszai	86-88	7.05-7.15	Pesti iparbank	230.-	232.-	" adómentes	59.30	59.45	Magyar hitelbank	78.-	78.50	Déli vasut	99.40	99.70
" pesti	83-85	6.25-6.45	Magyar hitelbank	77 1/2	78.-	" nemzeti kölcsön	66.50	66.65	Anglo-osztr. esc. társulat	624.-	626.-	Északi vasut	91.75	92.25
"	86-88	7.05-7.15	Pesti takarékpénztár	1450.-	1500.-	metalliques	58.50	59.-	Cseh nyugoti vasut	89.25	89.50	Tiszai vasut	—	—
"	83-85	6.25-6.45	Budai	428.-	430.-	1860 ki országgy.	85.50	85.70	Anglo-osztr. bank	117.50	118.-	Gal. Károly Lajos vasut	94.-	94.50
"	86-88	7.05-7.15	Pesti hengermalom	1285.-	1300.-	Magyar földteherm. kötvény	70.75	71.50	Ausztriai földhitelintézet	181.-	182.-	Magyar északi vasut	—	—
Kétszeres			Pannonia gőzmalom	1990.-	2000.-	Bánati	70.-	70.50	Államvasut	258.70	258.90	Lemberg-csernov. vasut	80.-	80.25
Róza			L-ó budapesti gőzmalom	820.-	825.-	Horvát	70.-	71.25	Déli vasut	175.50	175.70	Erdélyi vasut	81.50	82.-
Árpa serfőzésre	78-80	4.65-4.75	Budai gyár-telep	423.-	454.-	Erdélyi	66.-	66.50	Erzsébet vasut	143.50	143.75	Ausztr. Dunagőzhajóz. társ.	94.-	93.-
etetésre	68-70	2.85-3.10	Concordia gőzmalom	880.-	885.-				Gal. Károly Lajos vasut	201.75	208.25	Pesti lánchíd	—	—
Zab	68-70	2.60-2.80	Szegedi kivit. gőzmalom	700.-	—				Lemberg csern. vasut	179.50	180.-			
Kukorica búsági	45-47	1.80-1.85	L. upesti szeszimóító	604.-	606.-				Cseh nyug. vasut	149.50	150.-			
" uj	—	2.80-2.90	Pestbudai butorkézmű	215.-	217.-				Dél-ész. ném. összeköt. vasut	139.25	140.75			
Bab	—	5.75-6.25	Magyar biztosító-társulat	660.-	665.-				Magyar északi vasut	147.-	147.-			
Köles	—	3.10-3.20	Pannonia viszonzit-társ.	265.-	270.-				I-ó erdélyi vasut	76.-	77.-			
Rapca	—	5.87 1/2-6	Pesti biztosító-intézet	240.-	245.-				L-ó ausztriai Dunagőzhajóz. társ.	140.-	140.50			
"	—	5.75-5.85	Magyar északi vasut	77.-	77 1/4				zasi társaság	491.-	493.-			
Záloglevelek.			Pesti közúti vas. álya	480.-	485.-				Pesti lánchíd	381.-	385.-			
Nemz. bank kisors. ezüzt	96.15	96.30	Kereskedelmi épület	390.-	400.-									
" o. é.	91.65	91.76	Lánchíd	385.-	388.-									
Magyar földhitelintézeti	91.50	92.-	Alagut	68.-	70.-									
Ausztriai	100.50	100.84	Magyar földh. záloglevél	91.1 1/2	92.-									
			Pesti keresk. b. zálogl.	96.1 1/2	97.-									

H I R D E T É S E K.

WALSER FERENCZ
harangöntő Pesten,
nagy-kereszt-utca 5. sz.
ajánlja magát t. cz. közönségnek és a tisztelt községeknek tiszta hangu
harangok
vas sisak és fa-koronával mindennemű nagyságban, valamint mindenféle
tüzi fecskendezők és szivattyúk
a legújabb és legjobb szerkezet szerinti elkészítésére.

Harang fa-koronával. Harang vas-sisakkal.

Fakorona régebbi szerkezettü szabadalmazott öntött vas-sisak legújabb szerkezettü

Ezen, az én módszerem szerint megjobbitott és a magas kormány által szabadalmazott, öntött vas-sisakkal felszerelt harangok, azon előnnyel bírnak, hogy a legtovábbi időkig tartósak és meg nem repednek, továbbá hogy a harangozás igen kevés erőt vesz igénybe és a torony biztonságát nem veszélyezteti, mi mellett még a harangszék minden rengésétől mentve van. Kívánatra régi harangok is mindenkor új találmányom szerint a legolcsóbban átváltoztatnak és az új felszereléssel áttatnak.

TEMESVÁRY GUSZTÁV,
kir. szabadalmazott
lábbeli raktára
PESTEN
három-korona-utca 7-ik szám, a lőpótvárosi templomtér közelében,
bátorkodik a t. cz. közönségnek tudomására hozni, hogy a dúsan berendezett raktár mindenféle uri, hölgy- és gyermek-lábbelket, minden kigondolható szövets- és tornaműekből, a következő mérsékelt árakon, a lehető legolcsóbbra számítva, határozta meg, u. m.

Hölgyeknek:
1 pár komótczipő szövet, bársony, bőr vagy eberlastingból 80 krtól 1 frt 50 krig a legfinomabb cipők eberlasting, bársony vagy bőrből 1 frt 80 kr. sarkkal 2 frt. sark és gummibetéttel 2 ft 40 kr. Boka-czipők eberlasting, bársony vagy bőrből lacszegélyvel díszítve és kivarva 2.80-4 ftüg, a legfinomabbak.

Urak számára:
1 pár komótczipő 90 kr. Beeresztett cipők 1.50 kr. Párisi bál cipők 3 ft. Zergebőr cipők 3.50 kr. Bőr cipők 3.60 kr. ősi talpakkal 3.80 kr. dupla talppal 4.20 kr. párisi salon lack bál cipők 4.50 kr. Lack salonecipők 4.60 kr. Orosz-lack bagaria cipők dupla talppal 5 ft. Bőreszizmák 7 ft. dupla talppal 8 ft. Zergebőreszizmák 7.50 kr. Lack saloneszizmák 13 ft. Orosz-lack bagariacsizmák 13 ft.

Csizmák papok számára 1 fttal drágábbak.
Vidéki megbízások, a pénz beküldése vagy utánvét mellett, a legpontosabban és gyorsan teljesítettek.

II. É
egész évre 2
Belgatási
6 kr. bélyeg
A
4-hasé
„FÜG
kő
Marczius-
Marczius-
Marczius
Az egy
nak napon
juk napjai
Hogy a
körökben
zonyítja el
alakulások
szetesen ez
fel kell tár
lások rend
tarthatlan
következté
vényhozás
Sajátke
délyben tö
szült figyel
A gyök
kath. státus
némi világo
juk, miszer
kat kelt.
Nincs
magyar püs
szervezetek
van. De az
szervezeti
munkákat o
azon állás
tüntetnek fe
azon állás
helyezkedet
egyedüli les
Erdélyben
lepő és vára
Egyik a
háznak egé
gyarországo
rég meg vol
Másik a
1848-ki püs
IST
67. Arczkon
A mely láb
Undok férge
70. Majd szem
Más tömeg
S mondék:
73. Azt kegye
Hódnak, h
Mint látom,
76. És ő: „Er
Hogy ha me
78. Acheron
vány környe
fogalmat őshag
szokásnál fogva
politikai és erk